

Sogneforstanderskabet ofte ved blot at foreholde ham, at han har baade Gyne og Forpligtelse til at udrede Beløbet, faae ham til at skamme sig og saaledes ganske anderledes virke paa ham end den hidtilværende Forligelsescommission, navnlig Amtmanden. Jeg har jo vel tidligere hørt udtale, at jo flere Forligelsesindretninger, desto mere Anledning til Retstrætter. Det forekommer mig rigtignok som en Paradox; men naar man vil tage det fra det Synspunkt, jeg her udhæver, er der noget Sandt deri, forsaavidt mange Sager nu slet ikke kunne komme frem; men dette er sandelig da ikke til det Bedste. Jeg troer saaledes, at der er en stor Trang til flere Forligsindretninger, og det viste sig ogsaa allerede, da mit Forslag kom for i Landcommunalforeningen, idet det blev eenstemmigt vedtaget. Det var i et Møde af eet eller et Par Hundrede Mennesker af Beboere fra Kjøbenhavns Amt og fra tilgrændsende Amter, og ikke en eneste Stemme reiste sig dertil. Man vedtog strax at nedsætte en Committee, i hvilken den ærede ottende Landsþingsmand for anden Kreds (B. Christensen) blev valgt til Ordfører. Han frev en meget udførlig Betænkning over dette Forhold, som han behandlede med stor Omhu; den blev forelagt Landcommunalforeningen i et paafølgende Møde, og eenstemmigt tiltraadt. Det var derhos ikke alene denne Landcommunalforening, som gjorde dette, men flere andre i Sjælland sluttede sig til Forslaget. Det blev ogsaa tiltraadt af Kjøbenhavns Amtsraad, og med alle disse anbefalinger blev det overgivet til den af Bondestanden høit forfjente Kammerraad Drewsen, for at han kunde fremme Sagen i Stænderne. Da han kom tilbage fra Stænderne, bragte han imidlertid den lidet gladelige Efterretning, at det ikke havde været muligt at faae Sagen frem; thi det var netop i den uheldige Periode, da Majoriteten i Roeskilde Stænder med Uvillie modtog alle Forslag til Landboreformer, der kom fra Bondestændens Deputerede. Hele vort Forslag med alle dets anbefalinger maa saaledes

endnu henligge i Roeskilde Stænder's Archiv. Dette vilde jeg tillade mig at bemærke imod, hvad den ærede 4de Landsþingsmand for 10de Kreds (Lehmann) yttrede, at han ikke troede, at der var nogen stor Trang til denne Lov. Denne Trang er virkelig tilstede, og har været det lige siden Communallivet begyndte at røre sig, og det er et almindeligt Onske at faae den afhjulpen. Det skulde derfor gjøre mig ondt, hvis denne Lov ikke kom ud denne Gang; thi vel taler Meget for, hvad den 4de Landsþingsmand for 10de Kreds (Lehmann) yttrede, at det vilde være godt eller maaffee bedre, at vi fik en fuldstændig Reform, men havde vi fulgt det Princip ved hele vor constitutionelle Virksomhed, ikke at ville have nogen Lov uden at faae den fuldstændig, saa vilde vi i den Tid kun have havt saa Løve at glæde os ved.

Usgaard: Jeg kan i Gæt og Alt henholde mig til, hvad den ærede Landsþingsmand for Veile (Lehmann) har anført. Hvis jeg kunde indsee, at der var nogen stærk Trang til, at Loven skulde udkomme i den Skikkelse, den har, vilde jeg ikke have modsat mig det; men jeg kan virkelig ikke indsee, at der kan være en saadan Trang tilstede. Navnlig maa jeg med Hensyn til, hvad den ærede fste Taler bemærkede, anføre, at det er langt fra, at Amtmanden, hvor Amtet er meget stort, er Forligelsescommissair for hele Amtet; der er tværtimod i saa Tilfælde ansat Forligelsescommissairer paa mange andre Steder. I det Amt f. Ex., som jeg bestyrer, er der en Forligelsescommissair for hvert Herred, saa at jeg ikke troer, at der i denne Henseende vilde opnaaes bedre Resultater, om denne Lov kom ud nu, end om den blev opsat. Jeg troer, at en saadan Undersøgelse som den, den ærede Landsþingsmand for Veile har formeent at den burde underkastes, er absolut nødvendig ikke alene med Hensyn til de meget vigtige Puncter, han anførte, men ogsaa med Hensyn til flere, hvorom jeg imidlertid for Øieblikket ikke skal udtale mig.